

HEVES ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI-DÍJ:

Egész évre . . . 8 kor. Negyed évre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 kor. **Egyen szám 20 fillér.**
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

MACZKY EMIL.

TÁRS-SZERKESZTŐ:

TOMCSANYI FERENC.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Heves és Vidéke” szerkesztőségéhez, az előfizetési és hirdetési díjak, valamint nyilttéri közlemények a „Heves és Vidéke” kiadóhivatalához címzendők.

A jegyzőikar mozgalmá.

Derék buzgó községi és körjegyzői karunk helyzetének javítására a következő memorandumot terjesztette a törvényhatóság elé:

Tek. megyei Törvényhatóság!

A Hevesmegyei községi és körjegyzői egyesület csak hivatásának s természetszerű kötelességének tesz eleget akkor, a mikor a jegyzői kar sorsáról, megélhetésének, anyagi helyzetének javításáról gondoskodik. E kötelességszerű gondoskodásunk fő tárgya nyugdíj-szabályrendeletünk, amelynek némely rendelkezései hiányosak, mások elégtelenek lévén, égető szükségét érezzük annak, hogy az a humanitás- és méltányosságnak megfelelőleg s szem előtt tartva a kellő anyagi eszközöket is, egyes szakaszaiban módosíttassék.

Mi, akik elsősorban, sőt egyedül vagyunk érdekeltek s érezzük a szabályrendelet intézkedéseinek hatását, bátorságot vettünk magunknak arra, hogy az általunk jónak látott újabb rendelkezéseket konkrét javaslat alakjában kidolgozva ide mellékelve bemutassuk s a mikor ezt tesszük, a legmélyebb tisztelettel kérjük a Tekintetes Törvényhatóságot, hogy amennyiben alázatos előterjesztésünk a Tek. Törvényhatóság kegyes jóindulatú támogatására méltó, szegény árváink, támasznélküli özvegyeink, s elagott, idegölő nehéz munkával nyomorékká lett kartársaink megélhetésének biztosítására, s mindnyájunk lelki megnyugtatására célzó eme csekély módosításokat jóváhagyni s azokat érvényre emelni kegyeskedjék.

Mit kérünk mi Tek. törvényhatóság? Mi kérjük azt, hogy a saját magunk és családunk sorsának javítására többet fizet-hessünk.

Mi kérjük azt, hogy azok az okleveles jegyzők, akik élethivatásukká tették nehéz pályánkat, becsületes munkásságba eltöltött szolgálati idejüket ne vesszítsék el, de az nekik beszámíttassék s ezáltal míg egy-résről az intézmény több új fiatal tagnak bevonásával erősödik, másrészt igen kitűnő erkölcsi hatása lesz arra a fontos szolgál-atokat teljesítő fiatal testületre, amelynek rendeltetése most velünk dolgozni, majd ha mi kidőlünk, bennünket, felváltani és pótolni.

Mi kérjük azt, hogy adja meg nekünk a Tek. Törvényhatóság azt az illúziót hogy 40 évi szolgálat után tisztességesen megél-hessünk. Illúziót, mert bizony arra, hogy a jelen tulterhelt rendszer mellett közülünk bármelyiknek szervezete is ki bír 40 évi szolgálatot, a most élete delén álló gárdától senki komolyan gondolni sem meri.

S mi kérjük, hogy az ezredév, amelyet agondviselés megérünk engedett, sa melyet nemes vármegyénk kettős szolgálati évnék a mi javunkra is kimondott, legyen hát kettősen beszámítva.

Alázatos előterjesztésünket mély tiszte-lettel vagyunk bátrak a következőképen és részletesen megindokolni,

Az 1. §-ba bevenni kérjük az okleveles segédjegyzőket oly módon, amint azt az 5. §-ban tüzetesen meghatározzuk.

1. §. Hevesmegye területén rendszeresített köz-ségi és körjegyzői állomásra alkalmazott községi körjegyzők és segédjegyzők, ugy ezek nejei és gyermekei az esetre, ha a községi és körjegyzők a szolgálat kötelekéből megváltnak, illetőleg elha-láloznak s az ezen szabályrendeletben előirt felté-telek megvannak, állandó ellátásra vagy pedig egyszer mindenkorra adandó kielégítésre tarthatnak igényt, mely célból — „Hevesmegyei községi és körjegyzők nyugdíjintézet” címmel alap léte-sítették,

5. §. Beszámítható szolgálati időnek tekintetik azon idő tartam, melyet valaki első megválasztása, illetőleg alkalmazása napjától az ellátási igény megállapítása idejéig terjedőleg községi és kör-jegyzői állásban szakadatlanul és egyfolytában töltött. Az oly rendszeresített állomáson levő ok-leveles segédjegyzők, a kik Hevesvármegye terü-letén jegyzői hivatalokban a szabályrendeletileg megállapított fizetésre a községi jegyzők által alkalmaztatnak, ha valamely községben önálló jegyzőkül megválasztatnak, a segédjegyzői minő-ségben egyfolytában eltöltött szolgálati idejük beszámításával teljes nyugdíjigénnyel bírnak, ha az eltöltött időre eső tagdíjakat a nyugdíjintézet pénztárába az igazgató-választmány által megha-tározott idő alatt befizetik.

Az 1868. január 1-ső napját megelőzőleg tény-leges alkalmaztatásban töltött idő számításba nem vehető.

A milleniumi 1896. év a fenti szakasz alapján nyugdíj jogosultságot nyert egyéneknek kétszeresen számíttatik.

Az első megválasztás, illetőleg alkalmazás ideje a választási jegyzőkönyv, — vagy vonatkozó kivon-atának hiányában, a járási főszolgabírónak — az első választást eszközölő község képviselőtestüle-tének meghallgatása mellett kiállított bizonyítvá-nyával igazolandó.

Nem fejtegetjük számszerűleg az előnyét annak, hogy nyugdíjegyületünknek több fiatal taggal való szaporodása, annak anyagi erejét emeli, mert hiszen ez egészen evidens és a természet bírja szerint bizonyosan a fiatal ember tovább él és tovább fizet, mint az idősebb, de e szakasznál bennünket a humanitás és közérdek is vezetett, mikor azt így módosítottuk. Biztosítani akarjuk egyrészt az arra érdemes, képzett fiatal kartársainkat hogy becsületes munkásság, szorgalom mellett jövőjük felett nem kell agódnok, másrészt ezzel ösztönözzük, megnyerjük és részben lekötélvezük őket arra, hogy ennek a pályának kitarított, komoly és hű munkásai legyenek, s ezáltal a község szolgálat, közjó céljait, érdekeit moz-dítja elő.

HEVES ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Milyen volt a kuruc asszony.

Sötét csillagos éjszaka . . . .

Rákócy a Tisza tulsó partján táborozott, mig a labanc-sereg a császári sereggel szövetkezve már Füzes-Abony felé járt. Az őrtűzek itt-ott égtek a tábor pihent. Csak a fejedelem volt ébren sátorában, nagy tervekkel foglalkozott.

De im egy poros alak lép be két testőr kíséretében. Megáll a sátor ajtajánál meg-hajtja fejét. A fejedelem int neki:

— Mi hír Diósy szögám? kérdi Rákócy.

— Nagyságos fejedelem! (Akkor még a fejedelem nagyságos volt.) A császári sereg egy napi járásra van. Olyan nagy a tö-mege, hogy mértföldre reng alatta a föld. Olyan csata lesz ebből, nagyságos fejedelem, hogy az én paraszteszem belebolon-dulna, ha csak elképzelni is akarnám . . . . Sokan vannak rettenetesen sokan . . . .

— Jól van szögám, mehetsz. Készül-jünk, Bercsényi és Bezerédj hadnagyaimat hívjátok ide tüstént.

Rövid idő multán együtt van az egész tanács.

Rakodeay hadnagy föláll s kérdést intéz a tanácshoz:

— Nemes és vitézlő fejedelem, nemkü-

lönben vitéz atyafiaim! Nem szívem kíván-sága szerént bár, de kéntelen kellett en bé kell vallanom, hogy hívséges asszonyom Főti Erzsébet, a csaták zajába óhajt kö-vetni. Vitézlő fejedelem engedd meg tehát . . .

— Az asszonyod tüzhelynél maradjon — mond a fejedelem. Nem asszonyokról beszélünk most, hívséges szögám, de nagy dolgokkal kell most foglalkoznunk.

Rákócy szózatall fordult vezéreihöz, lel-kükre kötvén az önfeláldozást, a haza ügyét. Azok ujra felesküdték és a tanács-kozás után Mária Boldogasszonyhoz for-dultak, hogy védje meg a szabadság zászlaját.

Rakodeay ifju feleségéhez lovagolt a ki Porozslón lakott. Előadta, hogy a fejedelem nem engedi az asszonyokat a csaták zajába.

— Hát azt hiszed kiáltott a nő — hogy eltudnának hagyni a veszélyben? És én nyugton lehetnék itthon mig te szembe-szállsz ezer halállal? Tudok-e élni nélkü-led? Én szerelmem ha az Isten ugy akarja, ott akarok lenni végső percednél. Inkább elesem én is veled együtt, semhogy nél-küled éljek és viseljem az özvegyi fátylvolt.

Rakodeay hadnagy csak nézte, nézte szerető nejeinek szépséges tekintetét, mely-ből kiüradt a lelkesedés, a hitvesi szeretett, önfeláldozás. A kemény lovag térdre esett a felesége előtt s csókokkal borította kezét, orcát, szeméit . . . .

— Feküdj le nyoszolyádba; pihenj éde-sem. Én pedig mielőtt nyugodni térek jelentést teszek a fejedelemnek.

Elbucsuzott nejétől; de ebbe a bucsu-zásba a fájdalom, a bánat s keserűség vegyült . . . .

Rakodeay hadnagy ezután lóra kapván elvágtatott . . . .

Pirosló hajnal derengett a láthatáron mit nehéz, sűrű köd fátylvolt. Az ellen-ség a sűrű ködfátyol leple alatt majnem észrevétlenül közeledett, de készen várta ám Rákócy tábora.

Délfelé már esatarendben állottak és a harcok arcán már ott égett a lelkesedés tüze, a harci láрма mindinkább terjed. Végre felhangzik a nehezen várt kiáltás.

— Vitézek! Fegyverre!

Rákócy hangja az s mielőtt a csatát megkezdette volna, lelkesítő beszédet mond katonáihoz, imát rebeg Mária Boldogasz-sony trónusához, háromszor megcsókolja azt a zászlót, melyre aranybetűkkel van ráírva: „A hazáért, a haza szabadságáért!”

De im porfelhő kerekedik s fehér lövon, sebes vágatva egy asszony jön, karddal a kezében. Zöld selyem ruhájával játszik a szellő. Oda vágat egész előre, a hol a vezérek és tisztek állanak. A lelkesedés moraja zug végig az ifju és öreg harcосokon.

De nines idő a gondolkozásra. Az össze-ütkezés a roham megkezdődik, az ellenség

Amint az 5 §. intentiója elég világos, nem vonjuk be kötelezőleg a segédjegyzőket, de módot, alkalmat adunk nekik, hogy aki hivatásának magaslatán áll, akinek komoly életelelja a községi jegyzői állás, az teljes ambícióval és nyugodtan élhessen annak; mert megszűnik arra jogosult aggodalma, hogy ifju korban eltöltött tisztességes munkája után, — de előrehaladottabb korban jutván oly önműködésre hogy családot alapíthasson — egy bizonytalan, kétes jövő előtt áll.

A 4. §-ban a 600 frtot. mint alapot 800 frt illetve 1600 koronára emeljük.

Merészségnek látszik Tek. Törvényhatóság ezen emelés, pedig amint alázatos előterjesztésünk elején már van szerencsénk erre hivatkozni, ez csak jámbor illúzió, mert hiszen mi teljes resignációval hajlunk meg a megváltozhatatlan és legyőzhetetlen sors előtt, amely előttünk áll! Ez pedig — a tulterhelt szellemi és fizikai munka által tönkre tett szervezet korai megvénülése. Nem tuzozunk, amikor egész bátran felállítjuk, mint megdönthetetlen tételt, hogy 40 évig a jegyzői állásban szolgálni, ennek terheit 40 évig viselni, közülünk senki sem bírja ki, s ez merő képtelenség. Így nem is az 1600 koronát reméljük mi elérni, hiszen azt tudjuk, hogy az elérhetetlen, de legalább azt, hogy sok évi szolgálat után — megkaphassuk azt, amit a Tek. Törvényhatóság ugyanis megállapított — annyit kaphassunk, ami a napi megélhetésünket biztosítja.

A közigazgatás naponkénti rendezése, komplikálása, ujtása nemcsak a mi terheinket sokszorozta meg, de ezzel egyenlő arányban terhelte meg újabb és újabb költőségekkel a közönséget is. Ma már a községek költségvetései egy évtized alatt is oly emelkedéseket mutatnak, amelyek éppen megkétszereztek a közterheket, pedig e terhek között épen a legkevésbé az, a mit a jegyzők fizetésének javítására fordítanak. Mi igen jól tudjuk és látjuk ezt és miután a közterhek így fokozatos emelése reánk, mint a törvények végrehajtó szerveire hárítja a laikus közönségben támadt elégedetlenségnek odiumát, arra érett megfontolás és hosszas tapasztalat után nem is gondolhatunk, hogy javadalmainkat a munka fokozásával arányban ott kérjük emelni, ahol azt nem okozzák, ahol annak terheit velünk együtt érzik, s ahonnan azt kérni talán még méltánytalan is lenne, amikor, mint a községek által fizetett munkásoknak összes munkaerőnk az állami feladatok végzésére kell fordítanunk. Súlyosan szorongatott helyzetünkben, amikor a jelen viszonyain segíteni nem tudunk, természetsze-

irtózatossal erővel ront Rákócy csapataira. Az ágyuk bömbölnék a paripák nyeritenek. Örült harcizaj támad, melynek nyomában halálhőrgés kél!...

A kavardás mind nagyobb mérvet ölt. Az ellenség ereje túlnyomó. De im az asszony ott harcra a férje mellett vagdossa az ellenséget: golyó, kard elkerüli, ő pedig osztja a halált mindenfelé. A vezérekbe a harcokba új lelkesedést önt s oroszlan-ként harcolnak. A kurucesapatok óriási kárt eszínálnak az ellenségben, melynek katonái hullnak mint a legyek. A labamevezér hátrál parancsolnia sem kell, fut a ki merre lát.

* * *

A csata sorsa el volt döntve.

Vérvörös tekintettel nézett a nap a csataterre. Rákócy katonái a fogoly labancokat fűzték szíjra. Rakodeay hadnagy bevágatja lóvával a csatateret, nejt nem találja sehol. Kétségbeesetten kérdi a vitézeket, de senki sem látta.

Haza vágat Poroszlóra.

Neje az ablaknál ül és tépést eszínál.

Rakodeay a vizontlátás örömetől egész testében remegve, fél deliriumban, könyekkel szemében odarohan feleségéhez, ennek térdét átkarolva csak annyit tud mondani: — Kedvesem!

ifj. WEIL ISTVÁN.

rüleg lép előtérbe a szegény ember táplálója, az egész társadalom, emberiség fenntartója a jövőbe vetett remény! Ezt osztjuk meg aggódó családjainkkal, ezzel tápláljuk gyermekeinket s ezzel esillapítjuk a jelen aggódo szorongatásait. S miképen? Úgy, hogy előre látott közeli elnyomorodott aggságunk napjaira vagy támasz, kenyér nélkül maradt árvaikra gondolva szüntelen, a nyugdíj keserű kenyerét rajzoljuk mint végeért lelki szemünk elé.

A méltányosság talán az követelné, hogy akinek dolgozunk, az fizessen, hogy amennyit munkánk ér, annyit adjanak érte de nekünk erre az álláspontra helyezkednünk nem szabad, mert akkor magas állam lenne az, amelyhez fordulnunk kellene! Már pedig ennek kormányzata előtt sokkal magasabb a mi szerény képességünkkel fel sem fogható fontosabb feladatok állanak, s amikor nekünk a közkormányzat munkájából az osztályrészt bőven kiadja, ily kiesínyes létkérdéssel ezidőszerint még nem foglalkozik, ennek gondoljai egészen nekünk maradnak!

Magunk erejére, a saját filléreinkre kell szorulnunk tehát, s erre építjük jelen kérelmünket.

Nemes vármegyénk nagylelkű közönsége már eddig és többször tanúsított áldozatkészségével örök hála kötelezett bennünket minden alkalommal, amikor méltányosnak talált szerény kérelmünkkel hozzáfördülünk.

A hálás bizalom vezet bennünket most is a Tek. Törvényhatóság kegyes színe elé, hogy ezen reá nézve esekély, reánk nagy fontosságú kérdésben jóváhagyását kikérjük.

Mi adózatjuk meg magunkat, mi a saját részünkről emeljük a nyugdíjalaphoz a hozzájárulást s nem kérjük azt, hogy a Tek. Vármegye is emelje a már egyszer megállapított hozzájárulást. Mi hisszük, hogy a saját áldozatunk is elég lesz arra, hogy a most már megerősödött nyugdíjalap fedezni fogja a magasabbra szabott igényeket is és ha ez a nyugdíjazottak magas száma miatt nem volna lehetséges, rendelkezik erről mindenkor a Tek. Törvényhatóság, amelynek rendelkezéseit mindenkor hálás megnyugvással vettük és vesszük a jövőben is.

Az 5. §. módosításait már az előbbiekben megokoltuk.

A milleniumi évnek kétszeres beszámítását a Tek. Törvényhatóság már megadta annak idején, s ez csak a nyugdíjalap azon időbeni kimerültsége miatt maradt el, most azonban mi sem állja útját annak, hogy a Tek. Törvényhatóság hazafias áldozatkészséggel adott ajándékát — mint a Nemes Vármegye valamennyi tisztviselője — mi is elnyerhessük.

A 11. §-ban foglalt módosítások az előbbiekbeni módosítások. Felelőjük az alap tőkét, fel a hozzájárulást a magunk terhére, amivel a nyugdíjalap tőke s jövedelmének gyarapítását célozzuk.

11. §. A 10. §-ban megjelölt alapítói neveléséhez, illetve az ellátási igények kielégítéséhez az alkalmazásban álló és részben a már ellátásban részesülő községi és körjegyzők, úgy a megyebeli összes községek és Gyöngyös rendezett tanácsú város a következő összegekkel járulnak, egymint:

1. a községi körjegyzők és segédjegyzők:
  - a) alapítványi díj címen egyszer mindenkorra 400 koronával;
  - b) tagsági díj címen évenként 64 koronával.
2. a községek és Gyöngyös rendezett tanácsú város évenként állami egyenes adójuk 10%-nak megfelelő összeggel.

29. §-ban felvett módosításokra az élet, a gyakorlat tanított meg. Mig egyrésztől módot akarunk adni arra, hogy az alap lavára történt befizetéseket az arra esetleg érdemes kartársunk, a Tek. Törvényhatóság böles belátása szerint el ne veszítse

Másrészt gondoskodunk arról, hogy a nyugdíjat csak igazán nyugodalomban levő munkaképtelen társunk élvezhesse, tágitjuk tehát egyrésztől a Tek. Törvényhatóság hatáskörét a méltánylandó esetekre nézve s az alap kellő biztosításáról is gondoskodunk!

29. §. Nyugdíjra igényt nem tarthat azon jegyző:

1. a ki állásáról önként lemond;

2. a ki állását önként elhagyva, arra felhívás dacára sem tér vissza;

3. a ki valamely büntetendő esekelményért hivatalvesztésre ítéltetett;

4. a ki a szolgálat kötelekéből büntetésekkép elhoesáttatik; ha azonban az elhoesájtott jegyző újból jegyzői hivatalt nyer, előbb eltöltött szolgálati ideje méltányossági tekintetből a nyugdí igazgató választmány által leszámitható;

5. a ki, az ideiglenes nyugdíjazottak kivételével állami, törvényhatósági vagy községi hivatalban oly állást foglal el, a mely állás nyugdíjigényével van összekötve.

A 32. s 34. §. módosításai az előbb tett előterjesztésünkben foglaltak folyamányai.

32. §. A nyugdíj a 4. §. b) pontja szerint átlagosan 1600 kor.-ban meghatározott fizetésnek 10 beszámítható szolgálati év után 40%-kával és 10 évet meghaladó beszámítható szolgálat után minden további évre 2—20%-kal magasabb összegben állapítandó meg úgy, hogy az, a 40 évben megállapított szolgálati idő kitöltése után 1600 kor. legyen.

33. §. A 34. §-ban említett eset kivételével azon községi és körjegyzők, kik tíz beszámítható szolgálati évvel még nem bírnak, ha a 27. §. a) b) d) pontjaiban felsorolt feltételek he is következnek, csak végkielégítésre tarthatnak igényt.

A 39. §-ból kihagytuk azt a kikötést, „de az 5 évet betöltötte” mert lehetnek Tek. Törvényhatóság az életben oly méltánylandó körülmények, amikor e szakasz ily határozott rendelkezése éppen a Tek. Törvényhatóság nemes és humánus elhatározását korlátozná, már pedig mi a legnagyobb bizalommal helyeztük és helyezzük sorsunkat mindenkor a Tek. Törvényhatóság böles elhatározása alá, így örömmel tágitjuk hatáskörét s mellőzendőnek tartjuk a korlátozó rendelkezést.

39. §. A községi és körjegyzők özvegyei állandó ellátásra tarthatnak igényt, mely azon összeg kétharmadát teszi, a mely férjét az elhalalozás idejében nyugdíj gyanánt illette volna.

Ha a férj beszámítható szolgálati ideje még 10 évre nem terjed, özvegye — végkielégítés gyanánt a férje által teljesített összes befizetéseket visszakapja — de kamat nélkül.

A 46., 47. és 49. szakaszoknak módosításai szintén az előbb eloadottak folyamányai. Árvaik sorsát ohajtjuk itt világosabb szövegezéssel s megélhetőnek lehetővé tételével biztosítani. A jelenlegi szabályrendelet módosítva az általunk annak idején előterjesztett javaslatot, ettől eltérőleg állapította meg az árva ellátását szabályozó részt, ezt igyekezük ezzel rendezni s mindent a nélkül, hogy ezáltal a Nemes Vármegye közönségét, a Tek. Törvényhatóságot egy fillérműi új teherrel is megrovni s ezáltal az általunk is ismert és elismert közterheket szaporítani akarnánk.

46. §. A nevelési járulékat atyáttalan árva számára fejekint s külön minden árva részére 160 K. vagyis a nyugdíj alapját képező összeg 10%-ban állapítatik meg.

47. §. Oly születtlen árva, kiknek atyja 10 beszámítható évet már szolgált, nevelési járulékat azon összeget kapják, mely az esetleg életben levő anyát nyugdíj és nevelési járulékat fejében illette volna, azonban egy gyermek járuléka a nevelési járulékkal együtt 600 kor.-nál magasabb nem lehet.

49. §. Az a körülmény, hogy a férj tényleges szolgálat tartama alatt, vagy már nyugdíjazott állapotban hat-le meg, az özvegy és gyermekek, állandó ellátásának jogosultságára befolyással niesen, ha azonban a férj nyugdíjazott állapotban hal el, az özvegy és gyermekek járandósága sem egyenkint sem pedig együttvéve nem lehet nagyobb mint az a nyugdíj, a mellet már a férj élvezett.

Általában szem előtt tartottuk Tek. Törvényhatóság mindenben a megyei tisztikar nyugdíjszabályrendeletének rendelkezéseit, gondosan kerültük a látszatát is, hogy tiszteletteljes kérelmünk a jogosulatlanság vagy szerénytelenség színöbe tünjék fel.

De figyelembe vettük az ország más vármegyéinek szabályrendeleteit is különösen azért, hogy rámutathassunk arra, hogy 1600 korona nyugdíjalap-összeggel nem is állunk első helyre nyugdíjigényünkkel s jelen kérelmünk csak megújítása azon jogosult, de azon időben az alap kimerültsége miatt nem teljesített kérésünknek, a melyet Nemes Vármegyénk már egyszer egyhangulag s minden nehézség nélkül helyben hagyott s amely a kormányhatóság által lett annak idején a fent említett okból korlátozva.

Előttünk van azonban most már 1897., 1898. és 1899. évekből az ország számos Vármegyéjének újabbán alkotott s jóvá-

hagyott szabályrendelete, látjuk Pest, Arad, Esztergom, Tolna, Borsod, Gömör, Szatmár, Fehér, Sopron, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Abauj és a többiek intézkedéseit, amelyekben részint a szolgálati idő kevesebb, részint a nyugdíj összege magasabb, részint a segédjegyzők is tagjai a nyugdíjgyűlésnek s ezen előttünk fekvő példák nemcsak felbátorítanak arra, hogy méltányos kérelmünket előterjeszszük de biztató reménnyel töltenek el az iránt, hogy Nemes Vármegyénk, amely az önzetlen hazafiságban az orszáknak évezredes védbástyája, amely minden nemes, hazafias, humánus dolgokban az első helyen áll s becsületes szolgálatait hű munkáját elismerés és jutalom nélkül soha sem hagyta, most is megadja szerény állásu, de országos jelentőségű és fontos-ságu hivatását hűen betölteni törekvő jegyzői karának azt, amit már egyszer megadott. Megadja azt amit az egész ország vármegyéi általában megadnak.

Boldog az, akit a kit a gondviselés földi javakkal ellátva embertársai, nemzete, hazája gyámolítására választott ki, de ezerszer boldogabb, aki anyagiakon felül pusztán akarataiban bírja a jótévő isteni erejét!

Nem pénz, nem áldozat, csak akarat, csak jóváhagyás az Tek. Törvényhatóság a mit kérünk, a mit reménylünk, a mit várunk! S ha meg van, szívünk hálával eltelve, fokozott erővel neki buzdulva, ezerszeres ambícióval folytatjuk a nehézségek küzdelmet tovább, hogy kötelességünket hűen betöltsük, hivatásunkat lelkiismeretesen teljesítsük és községek javára, nemes vármegyénk dicsőre és dicsőségére s magyar hazánk boldogulására áldozzuk minden erőnköt és tehetségünket!

Alázatos kérelmünket a Tekintetes Megyei Törvényhatósági Bizottság kegyes figyelmébe ujabban is ajánlván vagyunk

Nemes Vármegyénknek legesekélyebb hű szolgálói. A Hevesvármegyei községi és körjegyzők megbízásából

Klasánszky János,
egyleti elnök.

H I R E K.

— **Búcsu.** Alig öt hete indult meg lapunk, a melynek élén jelentéktelenségem szerény s ismeretlen nevének is hely jutott s ma már búcsút kell vennem attól a közönségtől, mely meleg rokonszenvével halmozott el. A kötelesség, a kenyér keresés szölit el innen a hol annyi jóban volt részem. — Lapunktól nem veszek búcsút, csak jóakaróimtól s barátaitól, mert gyermekkorát élő lapunknak a távolban is az akarok maradni a mi eddig voltam: a toll szerény napszámosa. — Isten velök!
T o m e s á n y i F e r e n c.

— **Uj jelölt.** Mint értesültünk, a nagyfügedi kerületben a szabadelvű párt Ságth dírt jelölte Hellebronth Géza ellenében.

— **Hirdetmény.** A vármegye igazoló választmánya, a vármegye törvényhatósági bizottsága legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak az 1902 évi névjegyzékét megállapítván a hozzám másolatban megküldvén, az 1886 évi XXI. t. c. 28. szakasza értelmében ezennel közhíré teszem, hogy a névjegyzék a folyó év szeptember hó 15-ik napjától bezárólag október hó 1-ig, a törvényhatóság székházánál a közigazgatási irodaigazgató hivatalos helyiségében közszemlére kitéve lesz, s hogy a névjegyzék ellen ezen idő alatt az állandó bíráló választmányhoz fellebbezésnek van helye. Eger, 1901. szeptember hó 10. M a j z i k V i k t o r a l i s p á n.

— **Különös?** Teljesen magyarajku városunkban az ünnepi nyelv a német! Így tapasztaljuk legalább az izraelita templomban, hol évközben mindig magyar beszédet hallunk, de nagyobb ünnepnapokon németül. Mult szombaton újévnapján is németül szónokolt Elfer Jakab rabbi, a lélekemelő szép beszéd után sokan sóhajtottak fel, hogy a ki ily szépen beszél németül, milyen szépen beszélhet az magyarul. Szeretnők tudni, hogy kin mulik ennek a különös állapotnak megváltoztatása.

— **Elgázolás.** A sebes hajítás ismét áldozatot követelt. Nagy Ferenc erki lakos elgázolta Erken S o m o d i Annuskát, egy négy esztendő gyermekét, a szegény áldozat még a helyszínén kilehelte lelkét. A gondtalan ember megbüntetésére a helybeli járásbírósg megette a lépéseket.

— **Hevesvármegyei siketnéma-intézetben** a felvételi határnapot a szervező bizottság megváltoztatta és szeptember 15 helyett október 1-ére tűzte ki.

— **Kenyer és zabszállítás.** A m. kir. kassai honvédkerületi parancsnokság pályázatot hirdet többek közt a Miskolcon és Egerben állomásozó honvédesapatok 1902. évi kenyér és zab szállítmányára. Szükséges Miskolcon 82125 adag kenyér, 257 mm. zab; Eger 73000 adag kenyér, 121 mm. zab. Ajánlati tárgyalás Miskolcon a honvéd kezelőtiszt irodában október 3-án d. e. 10 órakor. Csakis írásbeli ajánlatok vétetnek figyelembe. Ezen szállításra a miskolci kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek figyelmét felhívja.

— **Megrendelések gyűjtése.** A miskolci kereskedelmi és iparkamarához minduntalan érkeznek panaszok a megrendelés gyűjtési törvény ügyében. A kamara figyelmezteti az érdekelteket kereskedő és iparos közönséget, hogy a törvény megengedi, miszerint közvetlen írásbeli felhívás folytán a kereskedő és iparos megjelenhet a felhívó fogyasztónál és a törvény nem mehet odáig, hogy megtiltsa a fogyasztónak, szükségletét hol és kinél szerezze be. Ezuttal is figyelmezteti a kamara kereskedőket és iparosokat, igyekezzenek a maga részéről is utját állani a versenynek, figyelmeztessen előszóval, körlevelekkel vagy más módon a közönséget, hogy szükségleteit a helyi ipar és kereskedelem képes szolid, előzékeny és megfelelő módon ellátni és így ne adjon idegeneknek felhívást. Ennek kapcsán újból kéri a hazafias közönséget is, hogy szükségletét a helybelieknek fedezze, kik vele együtt viselik az adó és más terheket.

— **Hazai kréta.** A miskolci kereskedelmi és ipar kamara iskolák, iparosok, kereskedők és kávéházak stb. szíves figyelmébe ajánlja, hogy a szárazvámi (Sopron megye) kréta, mész és köipar r. t. az egyedüli hazai iparvállalat, mely hazánkban mindennemű iszapolt krétát, hegyikrétát, festőanyagot, iró, kádár, kávékázsi, teke- és vöröskrétát, kék erdészkrétát állít elő jó minőségben és versenyképes áron. Felkérjük tehát a hazafias közönséget, hogy a magyar ipar e termékeit felkarolni, és támogatni szíveskedjék.

— **Rendelet az „övszerek“ ellen.** Ismeretes dolog, mennyi visszaélés történik az ugynevezett övszerekkel, a melyek nemcsak az erkölestelenséget növelik, hanem egészségügyi és nemzetgazdasági szempontból is rendkívül károsak. Az asszonyi hűség, vagy a bűnös szerelem szegényétől való félelem terjeszti ezeknek a teljesen haszontalan készítményeknek a használatát. Végre azonban elérkezettnek látta a kormány, hogy az ezekkel elkövetett visszaéléseknek gátat vessen. A belügyminiszter ugyanis a pénzügyminiszterrel egyetértőleg szigorú rendeletet ad ki október 1-én az ország valamennyi hatóságához, a mely az övszereket tiltja a magyar kereskedelmi forgalomból. Nem lesz szabad azokat árusítani, venni, vagy terjeszteni. A rendelet ellen vétőket öt napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető megbüntetéssel sújtják.

— **Olvasóink figyelmébe!** Akik egy minden állással összeférő tisztos mellékjövedelemre szert tenni akarnak, azoknak melegen ajánljuk, küldjék be ezimeiket „Hasznos munka“ jelíggel az „Általános Tudósító“ hirdetési osztályához, Bpest, VII. Erzsébet-körut 54., mely azokat rendeltetési helyükre továbbítja. A mellékjövedelmet, amelyről szó van, minden nagyobb fáradság nélkül szerezhettek meg mindazok, akik ismerőseik és barátaik körében esetleg tágabb körben is egy pártolásra méltó ügyért tevékenységet kifejtteni hajlandók.

KÖZGAZDASÁG.

A burgonya kisedése és eltartása.

Ki szedni a burgonyát akkor szabad, ha az teljesen megérett. A burgonya érett, ha levelei és szárai elszáradtak. Másik ismerető jele az érettségnek, ha a burgonyagumó bőre ujjainkkal dörzölve nem válik le.

Már a kisedésnél jó előre gondolni kell az eltartásra, a mennyiben a beteges és sérült gumókat nem szabad a többivel összeszedni, mert nagyon könnyen megcsúsz a baj és az egész burgonya rakományunk tönkre mehet. A beteges és sérült gumókat szedjük külön és mielőbb takarmányozzuk fel. Ha eladásra termelünk, ügyeljünk azon körülményre is, hogy burgonyánkat sokkal jobban értékesíthetjük a piacon és jóval nagyobb árakat érhetünk el, ha válogatva szedjük a gumókat vagyis a nagyobbakat is külön, a kisebbeket is külön.

A jövő évi vetésre szükséges gumókat szedjük külön. Ezek legyenek legalább közép nagyságúak, koronás részük jól kifejlődött és eléggé rügyes.

A burgonyát eltartani szokták rendes körülmények között kétféleképp u. i. pincében vagy kupacokban. A pincében való eltartás eléggé ismeretes. A kupacokban való eltartás azonban legáltalánosabb, legolcsóbb és ha jól végezzük a legjobb, különösen nagymennyiségű burgonyánál a legmegfelelőbb.

A kupacok helyét illetőleg vigyázni kell azon körülményre, hogy a föld illetőleg talajunk ne legyen lapos, vízállásos avagy altalaj vizes.

A kupacok helyét kijelölven 1—1.5 méter szélességben és a burgonya mennyiségéhez képest tetszés szerinti hosszúságban, ide hordjuk a burgonyát és öntjük le a helyére olyformán, hogy az a föld színe felett mintegy 1 méter magasságu három oldalú hasábalaku legyen vagyis háztetőalak.

Ha a behordás alkalmával a rossz időjárástól pl. esőzéstől féltethetünk, jó lesz száraz őszi szalmát hordatni a kupacokhoz, hogy ezt esőzésekor a kupacokra rögtön ráterithessük és így az eső ellen védjük a földdel való befödés elérkeztéig. Napos időben azonban a szalmafedést leszedjük, hogy a burgonya száradhasson és szikkadjon.

Mikor pár n. pi állás után a kupacok megüledtek (de némelyek még ezt sem várják meg), beföldelik a kupacok alját, hogy azok meg ne esuszanak és le ne omoljanak.

Néhány napig így állni hagyják utolagos szikkadás végett s mikor már nagy esőzéstől vagy hidegtől tartani lehet, akkor a kupacokat teljesen beföldelik és pedig alul 50—60 cm., felül 30—40 cm. vastag földréteggel. Megjegyzem azt, hogy a földréteg alatt szalma takarót használni egyáltalán felesleges, ha a jelzett módon jól végezzük a munkálatot. Később ha azt vennénk észre, hogy a föld takaró sulya következtében repedések támadtak, ezeket földeljük be.

Tavasz elérkeztével, midőn az idő melegszik, a kupac földeléséből a szükséghez mérten lehuzzunk, mert különben a vastag takaró alatt kifejlődött meleg rohamos esirázásnak indítja a burgonyát és könnyen megromlik.
VÉTEK SÁNDOR.

Szerkesztői üzenetek.

Ferkó. A virág mindig tiszteletet jelent s oly gyengéd figyelem jele, a melyet visszautasítani minden körülmény között, ha más nem is, de bizonyára gyengédség. Tehát kimondhatjuk bátran, hogy elfogadni illik, más kérdés az, hogy feltűzheti-e? Ezt az egyéni ízlés és meggyőződés mondja meg, ha sejtí hogy kitől jön s attól az illetőtől szívesen venné a virágot feltűzheti. De akár feltűzi, akár nem — illetlenséget nem követ el. De arra is jó ilyen esetekben, hogy nem okozunk-e fájdalmat.

N. L. Helyben. Költeménye még nem üti meg a közölhetőség mértékét, tehetséget látunk a hangulatos dolgozatban, azonban a formával még küzd. Kitartás!

CSARNOK.

Meghalni vágyom.

Kint állok a nagy mezőn, teli tüdővel szívom magamba az őszi virágok halál-sóhaját, elszálló illatát. Beteg mellem tágul, szívem hevesen dobog, kitérom karomat, szeretném megölelni a levegőt, megölelni, magamhoz szoritani még egyszer, csak egyszer, utoljára.

Vágyom meghalni! Így fiatalon, a férfikor küszöbén, elvinni magammal azt a sok szenvedést, azt a kevés örömet. Pihenni mélyen a föld alatt hová nem hat le a kufár emberek vásári lármája, a hol örök csendesség honol.

Vágyom meghalni! Addig mig meg nem utáltam mindent, mig a fiatalságom idealismusának koszorujában zöldel még egy-néhány levél s nem hullik mind le, oda a többi elveszett ideál mellé — az undor sarába, vagy a közöny feneketlen tengerébe.

Vágyom meghalni! Szívem ugyanis lassan-lassan kihül, a lelkesedés minden szépért, minden jóért elalszik. Jobb meghalni mielőtt a sivár közöny szürke embert formál belőlem — belőlem a rajongóból.

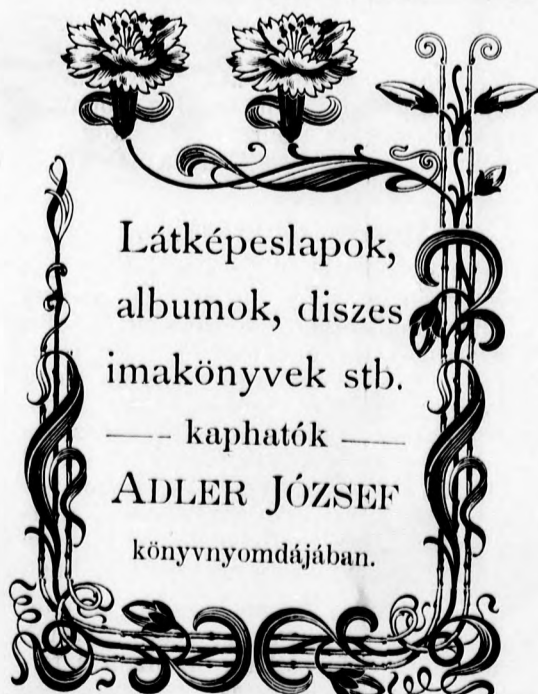
Csak nevesetek ti cynikusok, csak mosolyogjatok ti realis emberek, csak szánjatok ti rideg számító lelkek. Nevetétek nem fáj, mosolyotokat nem látom, szánalmatokon pedig örülök. Vágyom meghalni mig fiatal vagyok, mig nem vagyok oly szürke, oly rideg s oly számító, mint ti.

Szívemet most egy érzés tölti be, vágyam csak egy van s ezt az egyet féltém, félek a csalódástól, azért kívánom a halált. Szeretek úgy mint ember nem szeretett, az „Ó” képe kísér szüntelen, „Ó” ad erőt, bátorságot, kitartást, Ó vigasztal. Ó a legjobb a világon, a legszebb. Mégis félek, hisz az emberek oly rosszak, oly irigyek, annyira számító, megindul a pletykanyelve, hetet-havat összefecseggve, arra vágyva, arra törve, hogy frigyünket széjjel törje. Vágyom meghalni, mig — fájdalommal nem csalódtam.

Vágyom meghalni addig mig fáj a búcsu az élettől, addig amig rajongó lelkem sir a vesztésen, a mit itt hagyott e rideg, hideg világon. Hiszen ha benne is csalódnék, ki egyedül értette meg forrongó lelkem heves lüktetését, a kinek egy szava több volt az üdvénél, több a boldogságnál, a ki leszállott hozzám a föld porába magas szellemi piedesztáljáról s felemelt magához, a ki visszaadta bizalmamat az emberekhez, önmagamhoz s mégis vágyom meghalni!

De ha rám is földerülne a boldogság magas ege, reményem még teljesedne amint óhajtom vágyva, lesve, bus kedvem is elsietne imádkozni reggel estve: engedj Uram örökké élni!

TARJÁN GIDA

Látképeslapok,
albumok, diszes
imakönyvek stb.
— kaphatók —
ADLER JÓZSEF
könyvnyomdájában.

4677.—1901.

Pályázati hirdetmény.

Hevesvármegye Heves községében rendszeresített segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a kellőleg felszerelt pályázati kérvényeiket folyó évi szeptember hó 25-ik napjáig hivatalomhoz annál inkább adják be, mert a később beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Javadalmazás 700 korona fizetés 100 korona lakbér.

A választás folyó évi szeptember hó 28-án délelőtt 9 órakor Heves község-házánál fog megtartatni.

Heves, 1901 augusztus hó 17-én.

Korponai István,
főszolgabíró.

ELADÓ
— ERDŐTELEKEN —
SCHACK EDÉNÉL
igás-lóvak, anyakocák
és gazdasági fel-
szerelések.

MELLÉKJÖVEDELEM.

Intelligens urak, foglalkozásukra való tekintet nélkül, minden állással összeférő **mellékjövdelemre** tehetnek szert. — Nem kell hozzá sem szakismeret, sem fáradság.

Barátaik, ismerőseik körében kell csak tevékenységet kifejtjenők e minden étségen felül tiszteletreméltó **mellékjövdelemi** forrásnak minél nagyobb mértékben való kiaknázása végett. **Teljes felvilágosítás azonnal adatik.**

Akik erre vállalkozni hajlandók, küldjék pontos címmel ellátott ajánlataikat, (melyek rögtön továbbíthatnak), **Mellékjövdelem** jelige alatt az „**ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ**” hirdetési osztályához

Budapest, VII., Erzsébet-körut 54.

Háztelek eladás.

Jászladányban közvetlen a vasutállomás mellett = **LUSZTIG ADOLF és TÁRSA** = ezég tulajdonát képező **900 □ telek 14 öl hosszú épülettel eladó.**

— A telek igen alkalmas malom vagy fakereskedésnek. —

Venni szándékozók a ezég beltágjánál **FRANCK JAKABNÁL** Jászladány értekezhetnek.

Ugyanott **egy olajsutu** is eladó.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy = **asztalos üzletem** = mellett a mai kor igényeinek megfelelő

Disztemetkező intézetet

rendeztem be, mi által a n. é. közönséget véltem szükség esetén a sok utánjárástól megkímélni.

Raktáron tartok nagy választékban **ércz- és fakoporsókat, bársonnyal átfont fenyő- és tölgyfa koporsót, valamint sirköveket.**

— **Szemfedél, sirkoszoruk és szallagok** —

— felirattal remek kivitelben olesó árban kaphatók. —

— Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. — Hulla szállítást elvállalok. —

Tisztelettel:

PÁSZTY GYULA
HEVESEN.